

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Teodor Papuc în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.

© The present text and the authorisation to republish it were granted by Teodor Papuc for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées par Teodor Papuc à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Tërshana v. Albania* - [48756/14](#)**

Hotărârea din 4.8.2020 [Secția a II-a]

Articolul 2

Articolul 2-1

Anchetă efectivă

Eșecul autorităților de a reacționa cu o diligență specială la desfășurarea unei anchete detaliate, ca urmare a unui atac cu acid: *încălcare*

În fapt – Reclamanta a fost desfigurată ca urmare a unui atac grav cu acid comis de un agresor neidentificat pe o stradă din Tirana. Deși aceasta îl suspecta pe fostul ei soț, anchetele penale nu au condus la vreo condamnare.

În drept – Articolul 2 (aspectul procedural): Curtea a trebuit să examineze dacă ancheta efectuată de autoritățile statale a întrunit exigențele aspectului procedural al articolului 2, având în vedere situația generală a femeilor din Albania atacate cu acid și răspunsul autorităților oferit prin investigarea incidentului.

Rapoartele internaționale referitoare la situația din Albania au subliniat în mod repetat prevalența înaltă a violenței împotriva femeilor. Mai mult, rapoartele naționale ofereau un punct de sprijin pentru ideea că, în acea perioadă, violența împotriva femeilor reprezenta o problemă vastă. Rapoartele internaționale mai notau că violența împotriva femeilor era raportată, investigată, urmărită și sancționată sub limitele necesare. Acestea sugerau că poliția și autoritățile de urmărire penală manifestau o abordare fără rezultate față de violența împotriva femeilor din cauza „atitudinii sociale și a valorilor culturale” și că prevala un climat de indulgență sau de impunitate față de cei care comiteau acte de violență împotriva femeilor. La data atacului exista, *prima facie*, un climat general în Albania favorabil comiterii actelor de violență împotriva femeilor.

Acolo unde avea loc un atac într-un asemenea climat general, ancheta presupunea o mai mare importanță, iar autoritățile de anchetă trebuiau să fie mai diligente în desfășurarea unei anchete detaliate, pentru a garanta implementarea efectivă a legilor naționale care protejau dreptul la viață. O asemenea diligență de a investiga, între altele, un atac cu acid – care, potrivit Comitetului Convenției pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și altor rapoarte, putea constitui o practică de „violență pe criterii de gen” – a fost reiterată în Recomandarea Generală nr. 19, potrivit căreia „Statele mai pot fi responsabile pentru actele private, dacă eșuează să acționeze cu diligența potrivită în vederea prevenirii încălcărilor drepturilor sau dacă eșuează să investigheze și să pedepsească actele de violență, precum și să asigure compensații”, fiind ferm reluată în [Recomandarea Generală nr. 35](#).

Ancheta privind atacul cu acid a fost pornită de procuror, fiind efectuate mai multe acțiuni investigative în privința fostului soț al reclamantei, asupra căruia a fost impus un ordin de constrângere. Au fost întreprinse alte măsuri de anchetă, inclusiv examinarea înregistrărilor video ale camerelor care aparțineau a două bănci din apropiere. Totuși, autoritățile nu au putut stabili natura substanței găsite în container și pe hainele reclamantei. Nu a fost efectuat niciun raport chimic sau toxicologic, de vreme ce autorităților relevante le-a lipsit echipamentul profesionist necesar, fie nu era de competența lor să întocmească asemenea rapoarte. În această privință, era dificil pentru Curte să accepte că nu a fost efectuată o măsură de anchetă de o importanță crucială pentru caz, și anume un raport de expertiză care să permită identificarea substanței utilizate pentru a o ataca pe reclamantă, cu celeritatea și determinarea corespunzătoare. Ținea de autoritățile naționale să pună în ordine chestiunile de competență sau să stabilească instituțiile specializate care să efectueze asemenea

pași procedurali decisivi pentru avansarea anchetei și pentru îndeplinirea obligațiilor procedurale care decurg din articolul 2.

Circumstanțele atacului comis asupra reclamantei – care aveau trăsăturile unei forme de violență pe criterii de gen – trebuiau să motiveze autoritățile să reacționeze cu o diligență specială la efectuarea măsurilor de anchetă. Ori de câte ori exista o suspiciune că un atac era motivat de apartenența la un gen, era deosebit de important ca ancheta să se desfășoare cu eficacitate.

Hotărârea definitivă din acest caz – o hotărâre de întrerupere a anchetei, care nu era supusă recursului – nu a oferit un răspuns clar privind natura substanței găsite în container și pe hainele reclamantei. Mai mult, în ciuda solicitărilor repetate de informații ale reclamantei despre stadiul anchetei, acesteia nu i s-au oferit informații sau documente, ca răspuns. Prin urmare, ea nu a putut contesta (omisiunea) acțiunile de anchetă sau nu le-a putut cere autorităților să întreprindă alte măsuri. Ea nu a putut solicita despăgubiri, în lipsa unui făptuitor identificat. Prin urmare, ancheta penală în discuție nu a constituit un răspuns efectiv al autorităților în legătură cu atacul cu acid.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Curtea a mai reținut, în unanimitate, că nu a existat nicio încălcare a aspectului substanțial al articolului 2, de vreme ce exista un cadru legislativ efectiv în Albania, în perioada relevantă de timp și că înainte de atac reclamanta nu a atras atenția autorităților asupra riscurilor pe care le prezenta soțul ei în ceea ce o privește, fapt care ar fi declanșat obligația pozitivă a autorităților de a întreprinde măsuri preventive sau alți pași rezonabili pentru a-i proteja viața.

Art. 41: 12,000 EUR în privința prejudiciului moral; capătul de cerere privind prejudiciul material suferit – respins.